

Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan linjaukset 2026-2035

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kati Skippari, ympäristöjohtaja

Tiina Leinonen, ilmasto- ja ympäristöpäällikkö

Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan linjaukset

- Kestävä Tampere 2030 - kohti hiilineutraalia kaupunkia – linjaukset ovat ohjanneet kaupungin ilmastotyötä vuodesta 2018 lähtien. Päivittyvät uudet ilmasto- ja ympäristöpolitiikan linjaukset 2026–2035 tarkentavat pormestariohjelman ja strategian tavoitteita.
- Päivitetyt ilmasto- ja ympäristöpolitiikan linjaukset kokoavat yhteen kaupungin jo olemassa olevia ekologisen kestävyys tavoitteita. Linjaukset perustuvat jo olemassa oleviin, hyväksytyihin kokonaisuuksiin:
  - Lakeihin ja EU-säädöksiin
  - Tekemisen kaupunki strategiaan, tavoitevuosi 2035
  - Vahvistettuihin sitoumuksiin esim. kiertotaloudesta, hyvästä ympäristön tilasta ja ilmastotavoitteesta
  - Hyväksytyihin strategisiin erillisohjelmiin kuten asunto- ja maapolitiikka, maankäyttöpolitiikka, kasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen polut
  - Hiilineutraali Tampere 2030 tiekarttaan, luonnon monimuotoisuusohjelmaan ja muihin jo olemassa oleviin, hyväksytyihin toimenpideohjelmiin.
- Ekologisen kestävyys työtä tehdään laajasti koko kaupunkikonsernissa. Jatkossa Tampereen ilmasto- ja luontotyön kokonaisuutta raportoidaan yhtenä selkeänä kokonaisuutena linjausten kautta vuosittain kaupunginhallitukselle.
- Vuosittaisessa toiminnan ja talouden suunnittelussa linjauksia tukevat ilmastobudjetti sekä hyväksytyt toimenpideohjelmat, tärkeimpinä Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekartta ja Luonnon monimuotoisuusohjelma.

Kuva: Visit Tampere / Laura Vanzo

Vuonna 2035 Tampereella kestävyys ohjaa kaikkea toimintaamme. Olemme sitoutuneet ilmastonmuutoksen hillintään ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen.

Huolehtimalla ilmastonmuutokseen sopeutumisesta, kaupunkilaisille tärkeästä lähiluonnosta ja hyvästä ympäristön tilasta vahvistamme kaikkien hyvinvointia ja kaupungin vetovoimaa.

Kestävä luonnonvarojen käyttö ja investoinnit vihreään siirtymään rakentavat kestävää tulevaisuutta niin paikallisesti kuin globaalisti.

Kaupunki, kaupunkilaiset ja erilaiset yhteisöt kehittävät kestävää arkea yhdessä. Kaupungin osaava henkilöstö vie tavoitteita määrätietoisesti eteenpäin.

Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan linjausten 2026–2035 päämäärät

Rakennettu ympäristö tukee kestävästä liikkumisesta ja kiertotaloudesta, vahvistaa luontoa ja sopeutuu ilmastonmuutokseen

Investoinnit vihreään siirtymään, kestäväan energiaan ja luontopääomaan vahvistavat kaupungin edelläkävijyyttä

Hyvä ympäristö ja kestävä arki luovat hyvinvointia asukkaille

Kukoistava luonto saavutetaan vahvistamalla monimuotoisuutta, maaperää ja sinivihreää verkostoa

Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan linjausten 2026-2035 päämäärät

1. Rakennettu ympäristö tukee kestävästä liikkumisesta ja kiertotaloutta, vahvistaa luontoa ja sopeutuu ilmastonmuutokseen

2. Kukoistava luonto saavutetaan vahvistamalla monimuotoisuutta, maaperää ja siniviherverkoston

3. Investoinnit vihreään siirtymään, kestäväan energiaan ja luontopääomaan vahvistavat kaupungin edelläkävijyyttä

4. Hyvä ympäristö ja kestävä arki luovat hyvinvointia asukkaille

1. Rakennettu ympäristö tukee kestävästä liikkumista ja kiertotaloutta, vahvistaa luontoa ja sopeutuu ilmastonmuutokseen

Vuonna 2035 Tampere on asuin ympäristönä vihreä, omaleimainen, turvallinen ja viihtyisä.

Kaupunki kasvaa joukkoliikennevyöhykkeille ja aluekeskuksiin. Kasvu sovitetaan yhteen luontoa kunnioittavien tavoitteiden kanssa. Kaupunkisuunnittelussa huomioidaan ekologisen verkoston yhtenäisyys, siniviherrakenteen säilyminen ja kaupunkiluonnon ennallistaminen. Liikennejärjestelmä mahdollistaa päästötavoitteiden saavuttamisen.

Kehitämme kaupungin liikennejärjestelmää kokonaisuutena mahdollistaen kestävästä liikkumisen osuuden kasvun. Palveluverkkoa suunnitellaan kestävästä liikkumista tukevaksi. Arki on mahdollista toteuttaa kävelyyn, pyörä- ja joukkoliikenteeseen tukeutuen. Tämä lisää asukkaiden hyvinvointia.

Kaupunki on varautunut ilmastonmuutoksen tuomiin riskeihin ja vahvistanut hiilinielujä.

Rakentaminen on ilmasto- ja resurssiviisasta sekä luontoposiitivista.

Kiertotalouden periaatteet otetaan huomioon kaikessa suunnittelussa. Kaupungin eri toiminnoissa tunnustetaan niiden elinkaaren aikaiset ympäristövaikutukset ja hallitaan ne.

Asuinalueet vahvistavat kestävästä elämäntapaa ja osallisuutta.

2. Kukoistava luonto saavutetaan vahvistamalla monimuotoisuutta, maaperää ja siniviherverkosta

Vuonna 2035 Tampereen kaupunkiluonto ei vain säily, vaan sen tila paranee. Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja luontokadon pysäyttäminen huomioidaan kaikessa suunnittelussa ja päätöksenteossa. Kaupunki ja asukkaat toimivat osana hyvinvoivaa, vihreää ekosysteemiä yhtenä lajina muiden joukossa.

Lähiluonto turvataan ja sen laatua parannetaan. Suojellaan riittävän laaja ja monipuolinen siniviherverkosto. Uhanalaiset luontotyypit ja lajit turvataan. Suojellaan ja ennallistetaan uhanalaisia luontotyyppejä.

Järvien ja virtavesien ekologinen tila pysyy vähintään hyvänä ja pienempien vesistöjen ja pienvesien seuranta kehittyy.

Luontotiedon keräämistä kehitetään ja tietoa hyödynnetään toiminnassa.

Tampere kantaa vastuunsa globaalista luontokadosta.

3. Investoinnit vihreään siirtymään, kestäväan energiaan ja luontopääomaan vahvistavat kaupungin edelläkävijyyttä

Vuonna 2035 Tampere tekee investointeja, jotka vahvistavat sekä ekologista kestävyttä että kaupunkilaisten hyvinvointia. Kaupunki ja sen konserniyhtiöt panostavat päästöjen vähentämiseen, hiilensidontaan, energiamurrokseen ja kiertotalouteen.

Vahvistamme alueen vetovoimaa ja yritysten kilpailukykyä edistämällä kestäviä ratkaisuja, tukemalla vihreän siirtymän innovaatioita ja houkuttelemalla vastuullista liiketoimintaa.

Teknologia ja digitalisaatio tukevat energiatehokkuutta, päästövähennyksiä ja kysyntäjoustoa kaupungin kiinteistöissä. Joukkoliikenteen investoinnit vahvistavat kaupungin elinvoimaa ja vähentävät päästöjä.

Luontoa vaalitaan pitkäjänteisesti arvokkaana pääomana, joka tuottaa välttämättömiä ekosysteemipalveluja. Luonnon monimuotoisuuden investoiminen nähdään sijoituksena tulevaisuuteen – hyvinvoivaan ja elinvoimaiseen kaupunkiin.

Kuva: Visit Tampere / Laura Vanzo

4. Hyvä ympäristö ja kestävä arki luovat hyvinvointia asukkaille

Vuonna 2035 kestävä arki on Tampereella helppoa ja ympäristön tila on hyvä.

Tamperelaiset kaikilla asuinalueilla edistävät hyvinvointiaan elämällä luonnonläheistä, terveellistä ja kestävää arkea. He tunnistavat ja osaavat tehdä hyvinvointia ja kestävyyttä edistäviä valintoja.

Kulutuksen päästöt vähenevät. Kaupungin ja myös yritysten toiminta kannustaa kaikkia kestävään arkeen, omaehtoiseen toimintaan ja vaikuttamiseen.

Ekososiaalinen sivistys ja luontosuhteen vahvistaminen ovat kaupungin keinoja vahvistaa hyvinvointia, osallisuutta ja kestävää elämäntapaa. Kaupunki, kaupunkilaiset ja erilaiset yhteisöt luovat kestävä elämän mahdollisuuksia yhdessä.

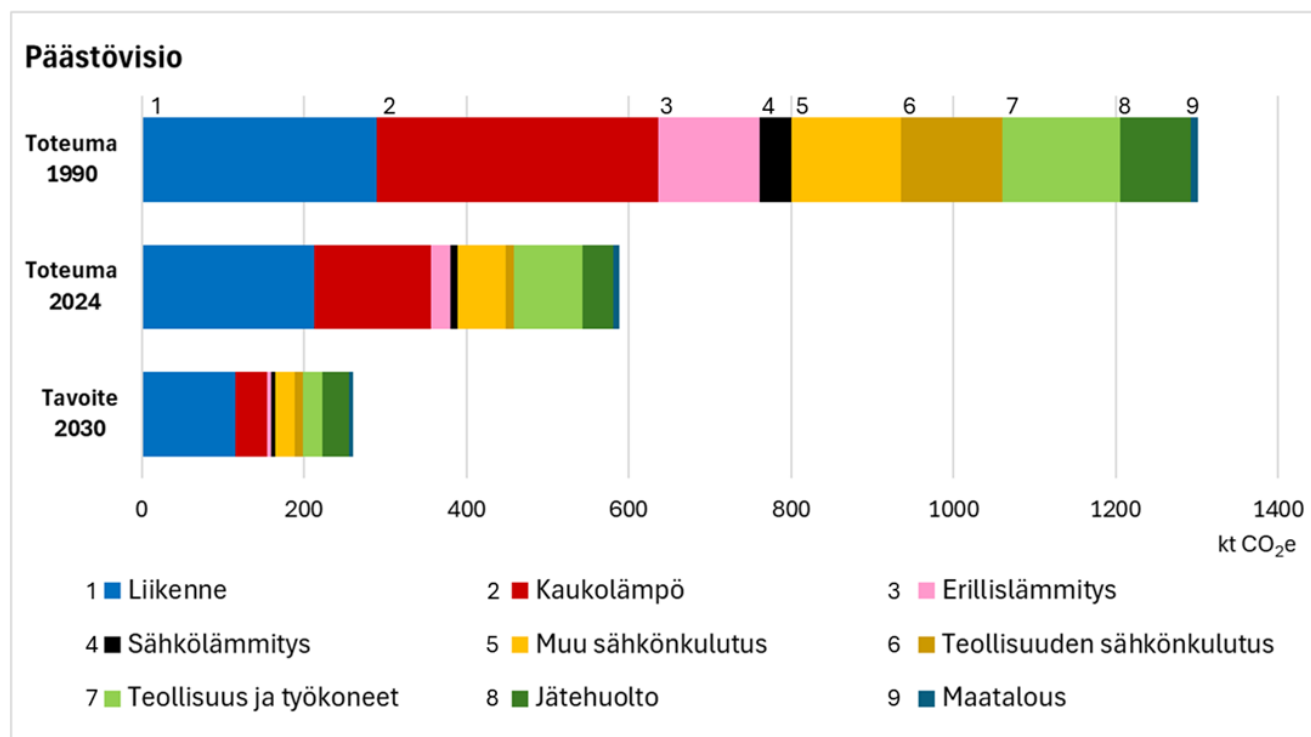
Hyvä ympäristö ja luonto on aina lähellä ja luo viihtyisyyttä ja hyvinvointia asukkaille.

Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan linjausten mittarit

- Tampereen ilmasto- ja luontotyön kokonaisuutta raportoidaan yhtenä selkeänä kokonaisuutena linjausten kautta vuosittain kaupunginhallitukselle.
- Kaupunginhallituksen vuosittaisessa raportoinnissa tuodaan esiin keskeisten mittareiden toteuma ja tuodaan esiin onnistumisia ja mahdollisia poikkeamia mittareiden takana.
- Mittareita seurataan myös osana toimenpideohjelmien ja sitoumusten seurantaa.
  - Tarkemmin eri mittareita voi tarkastella Ympäristön tila raportista [Microsoft Power BI](#) sekä [Ilmasto- ja ympäristövahti](#)

Päästöjen seuranta osana linjauksien raportointia

Tampereen alueelliset päästöt olivat vuonna 2024 588 ktCO₂-ekv. Tämä on 55 % päästövähennys vuoden 1990 päästöistä. Tavoitteena on 80 % päästövähennys.

Päästösektori	Pääsee tavoitteeseen
Kaukolämpö	●
Erillislämmitys	●
Lämmityssähkö	●
Liikenne	●
Muu sähkön kulutus	●
Teollisuuden sähkönkulutus	●
Teollisuus ja työkoneet	●
Maatalous	●
Jätteet ja jätevedet	●

1. Rakennettu ympäristö

Kestävä liikkuminen

- kestävän liikkumisen kulkutapaosuus, kestävän liikkumisen kehityksen indeksi

Kestävä kasvu

- asemakaavoitetun asuinkerrosalan sijoittuminen joukkoliikennevyöhykkeille ja aluekeskuksiin

Kiertotalous

- kiertotalouden green deal – mittarit

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen

- viheralueita asukasta kohti, m². latvuspeitteisyyden määrä yleiskaavan kaupunkivihreän kehittämisalueilla

2. Kukoistava luonto

Luonnonarvohehtaari* Siniviherverkosto

Vesistöt

- järvien ekologinen tila hyvä tai parempi (%), virtavesien ekologinen tila hyvä tai parempi

Maaperä

- läpäisevät pinnat, pilaantuneiden maaperäkunnostuskohteiden lkm

Globaali luontojalanjälki

- hankintojen luontojalanjälki, rakentamisen luontojalanjälki

Suojellut alueet

- suojellun pinta-alan määrä

3. Investoinnit

Energian tuotanto

- uusiutuvan energian osuus Tampereen Energian tuotannossa

Energian kulutus

- energiankulutus asukasta kohden (sähkö ja lämpö, ei sis. teollisuutta ja liikennettä); uusiutuvan energian osuus kaupungin kiinteistöihinsä hankkimasta lämpö- ja sähköenergiasta

Hankinnat

- ilmasto-, kiertotalous- ja luonnon monimuotoisuuskriteerien käyttö kilpailutuksissa

Investoinnit

- vihreät investoinnit Tampereella

Luontopääoman kehitys

4. Hyvä ympäristö ja kestävä arki

Kestävä arki ja kulutus

- kulutusperusteiset kokonaispäästöt Tampereella, kulutusperusteiset asukaskohtaiset päästöt

Luontokokemus*

- hyvinvointisuunnitelman summaindikaattori

Ilmanlaatu ja melu

- liikennemelulle altistuvien määrä, Green City Accord – mittarit)

Jätehuolto

- asukasta kohden syntyvä jätteen määrä, yhdyskuntajätteen kierrätysaste, biojätteen osuus sekajätteessä

Kestävyyttä, Yhdessä

Edelläkävijyyttä

Elämäniloa

*Laskenta valmistuu myöhemmin